

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2
Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 212 4331,-4332
Ηλ. Ταχυδρ. : koinovouleftikos@minagric.gr

Αθήνα 30-7-2025
Αρ. πρωτ.: 207064

ΠΡΟΣ:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ
ΚΟΙΝ.: ΩΣ ΠΑ
(Διά της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αριθμ. 6612/23-6-2025 Ερώτηση

Σχετικά με την παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Κυρ. Βελόπουλος**, για τα θέματα της αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σας πληροφορούμε τα εξής:

Αναφορικά με τα αιτήματα του Αγροτικού Συνεταιρισμού Πεντάβρυσου Καστοριάς, σημειώνεται ότι το νέο, έκτακτο Μέτρο 23 «Έκτακτη προσωρινή στήριξη ρευστότητας στους γεωργούς, που έχουν πληγεί από φυσικές καταστροφές, μετά την 1η Ιανουαρίου 2024» έχει υποβληθεί επίσημα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή (ΕΕ). Στο στάδιο της επίσημης υποβολής δεν μπορεί να γίνουν αλλαγές στο τεχνικό δελτίο του νέου μέτρου, δεδομένου και του χρονικού ορίζοντα υλοποίησης του Μ23. Επισημαίνεται ότι, ως τελική ημερομηνία για την έγκριση των δικαιούχων, τέθηκε η 30η Ιουνίου 2025, ενώ, στη συνέχεια, οι πληρωμές αυτών θα πρέπει να γίνουν μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2025. Επιπλέον, σημειώνεται πως η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την υποβολή αιτήσεων στήριξης έληξε στις 20.06.2025.

Η στήριξη θα λάβει τη μορφή ενός εφάπαξ, κατ' αποκοπή ποσού. Δικαιούχοι μπορεί να είναι ενεργοί γεωργοί, οι οποίοι εκπληρώνουν τα κάτωθι κριτήρια επιλεξιμότητας:

- Είναι ενεργοί γεωργοί και καλλιεργούν σε συγκεκριμένες Περιφερειακές Ενότητες, στις οποίες έχουν σημειωθεί ζημιές από τον καύσωνα και την ξηρασία και φαίνονται στον κάτωθι πίνακα:

ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΙΚΟ ΑΙΤΙΟ	ΕΙΔΟΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ / ΤΟΜΕΑ	ΕΔΑΦΙΚΗ ΚΑΛΥΨΗ
ΣΥΝΔΥΑΣΜΕΝΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ: ΠΑΡΑΤΕΤΑΜΕΝΕΣ ΥΨΗΛΕΣ ΘΕΡΜΟΚΡΑΣΙΕΣ - ΞΗΡΑΣΙΑ / ΠΑΡΑΤΕΤΑΜΕΝΕΣ ΥΨΗΛΕΣ ΘΕΡΜΟΚΡΑΣΙΕΣ & ΑΚΑΙΡΕΣ-ΕΝΤΟΝΕΣ ΒΡΟΧΟΠΤΩΣΕΙΣ	ΤΟΜΕΑΣ ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΑΣ	Σε όλη τη χώρα
	BAMBAKI	ΠΕ Αιτωλοακαρνανίας, ΠΕ Δράμας, ΠΕ Δυτικής Αττικής, ΠΕ Έβρου, ΠΕ Εύβοιας, ΠΕ Ημαθίας, ΠΕ Θεσσαλονίκης, ΠΕ Κιλκίς, ΠΕ Ξάνθης, ΠΕ Πέλλας, ΠΕ Πιερίας, ΠΕ Ροδόπης, ΠΕ Σερρών, ΠΕ Φλώρινας, ΠΕ Βοιωτίας, ΠΕ Καρδίτσας, ΠΕ Μαγνησίας, ΠΕ Λάρισσας, ΠΕ Τρικάλων και ΠΕ Φθιώτιδας,
	ΚΑΣΤΑΝΑ	ΠΕ Αρκαδίας, ΠΕ Αιτωλοακαρνανίας, ΠΕ Εύβοιας, ΠΕ Ηλείας, ΠΕ Μαγνησίας, ΠΕ Λάρισσας, ΠΕ Λακωνίας, ΠΕ Πέλλας, ΠΕ Πιερίας, ΠΕ Φθιώτιδας, ΠΕ Χανίων, ΠΕ Τρικάλων και ΠΕ Κιλκίς
	ΣΥΚΑ	ΠΕ Εύβοιας και ΠΕ Μεσσηνίας
	ΚΕΛΥΦΩΤΑ ΦΥΣΤΙΚΙΑ	ΠΕ Εύβοιας, ΠΕ Δυτικής Αττικής και ΠΕ Νήσων Αττικής
	ΑΜΠΕΛΙ ΟΙΝΟΠΟΪΑΣ	Σε όλη τη χώρα με σύνολο ανά ΠΕ >0,5 εκτάρια
	ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΟ ΑΜΠΕΛΙ	Σε όλη τη χώρα με σύνολο ανά ΠΕ >0,5 εκτάρια
	ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ (ΚΑΡΠΟΣ & ΕΝΣΙΡΩΣΗ)	Σε όλη τη χώρα με σύνολο ανά ΠΕ >10 εκτάρια)
	ΗΛΙΑΝΘΟΣ (ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΑ & ΕΛΑΙΟΥΧΟΙ ΚΑΡΠΟΙ)	Σε όλη τη χώρα με σύνολο ανά ΠΕ >10 εκτάρια)
	ΑΜΥΓΔΑΛΑ	Σε όλη τη χώρα με σύνολο ανά ΠΕ > 1 εκτάριο
	ΑΧΛΑΔΙΑ	Σε όλη τη χώρα με σύνολο ανά ΠΕ > 1 εκτάριο
	ΦΑΣΟΛΙΑ (ΟΣΠΡΙΟ ΒΡΩΣΙΜΟ)	Σε όλη τη χώρα με σύνολο ανά ΠΕ >2 εκτάρια
	ΚΩΠΑΪΔΙΚΟ ΠΕΔΙΟ	Κωπαϊδικό πεδίο
ΧΑΛΑΖΙ ΠΙΕΡΙΑΣ ΣΤΟ ΠΡΟΑΝΘΙΚΟ ΣΤΑΔΙΟ	ΜΟΝΙΜΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ	Συγκεκριμένες περιοχές ΠΕ Πιερίας, που έχουν πληγεί από χαλαζόπτωση, στο προανθικό στάδιο, που θα οριστούν από τη ΔΑΟΚ της ΠΕ Πιερίας

- Είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων (ΜΑΑΕ), είτε ως επαγγελματίες αγρότες, είτε ως κάτοχοι αγροτικών εκμεταλλεύσεων, είτε ως νεοεισερχόμενοι επαγγελματίες αγρότες,
- Έχουν υποστεί καταστροφή τουλάχιστον του 30% του σχετικού δυναμικού/παραγωγής τους, αναφορικά με τις προαναφερόμενες καλλιέργειες από το σχετικό καταστροφικό αίτιο και η φυσική καταστροφή έλαβε χώρα και αναγνωρίστηκε επίσημα από την 1η Ιανουαρίου 2024 και μετά.
- Έχουν υποβάλει δήλωση στο ΟΣΔΕ έτους 2024 για τη ζημιωμένη καλλιέργεια.
- Δεν έχουν λάβει από άλλη πηγή ενίσχυσης για τη συγκεκριμένη καλλιέργεια και το αναφερόμενο καταστροφικό αίτιο για το έτος 2024.

Η ενιαία τιμή ενίσχυσης του Μ23 προκύπτει μεθοδολογικά έως το 20% της αξίας παραγωγής (τυπική απόδοση) της ζημιωμένης καλλιέργειας/τομέα ανά εκτάριο. Το συνολικό κατ' αποκοπή ποσό ανά δικαιούχο ορίζεται ως το γινόμενο των εκταρίων/κυψελών, που έχει δηλώσει στην ΕΑΕ 2024, επί την ανωτέρω τιμή ενίσχυσης ανά εκτάριο/κυψέλη για κάθε τομέα/καλλιέργεια που ζημιώθηκε από το καταστροφικό γεγονός και δεν εξαρτάται από την περιοχή, στην οποία έχει συμβεί το καταστροφικό αίτιο. Οι επαγγελματίες αγρότες και οι νεοεισερχόμενοι επαγγελματίες αγρότες θα λάβουν το 100% της ανωτέρω προσδιορισθείσας ενίσχυσης, ενώ οι κάτοχοι αγροτικών εκμεταλλεύσεων το 50% αυτής, ενώ το τελικό ποσό ανά δικαιούχο δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 42.000€.

Η ενίσχυση δεν αφορά σε δαπάνες, οι οποίες έχουν πραγματοποιηθεί ή θα πραγματοποιηθούν από τον γεωργό, ούτε στην πλήρη αποζημίωση της ζημίας που υπέστησαν.

Ο προϋπολογισμός του μέτρου αφορά στο ανώτερο, κανονιστικά ενωσιακό ποσό των 142,8 εκ. €, το οποίο θα ανέλθει συνολικά σε περίπου 178 εκ. €, συμπεριλαμβανομένης της εθνικής συμμετοχής.

Σημειώνεται ότι, σε περίπτωση που το αιτούμενο συνολικό ποσό είναι μεγαλύτερο του ποσού που έχει κατανεμηθεί στο μέτρο, το εφάπαξ ποσό ανά δικαιούχο θα μειωθεί αναλογικά, βάσει της μεθοδολογίας που εφαρμόζεται.

Ακόμη, σημειώνεται ότι για ορισμένες καλλιέργειες, όπως αμπέλι οινοποιίας, επιτραπέζιο αμπέλι, αραβόσιτος (καρπός & εσνίρωση), ηλιάνθος (ενεργειακά και ελαιούχοι σπόροι), αμύγδαλα, αχλάδια και φασόλια (όσπριο βρώσιμο), θα ενισχυθούν οι πληγέντες δικαιούχοι της ενίσχυσης σε όλη τη χώρα, εφόσον έχουν αιτηθεί την ενίσχυση και πληρούν τις προϋποθέσεις του Μέτρου 23.

Αναφορικά με το Φράγμα Νεστορίου Καστοριάς, η πράξη «Κατασκευή φράγματος Νεστορίου και συνοδευτικών έργων Ν. Καστοριάς» εντάχθηκε στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013 (ΠΑΑ 2007-2013), με την υπ' αριθ. 7791/28-08-2009 απόφαση ένταξης. Στο πλαίσιο του Προγράμματος αυτού και μέχρι τη λήξη της περιόδου επιλεξιμότητας δαπανών (31/12/2015) πληρώθηκαν δαπάνες, ύψους 8.762.837,75€.

Κατόπιν, η κατασκευή του Φράγματος Νεστορίου, καθώς και η μελέτη του αρδευτικού δικτύου Νεστορίου, με την υπ' αριθ. 3978/23-5-2016 (ΑΔΑ:76ΗΕ4653ΠΓ-9ΧΔ) Απόφαση της Ειδικής Υπηρεσίας Εφαρμογής του ΠΑΑ 2014-2020 [νυν Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Άμεσων Ενισχύσεων και Τομεακών Παρεμβάσεων (ΕΥΕ ΑΕΤΠ)], εντάχθηκε στη δράση 4.3.1 «Υποδομές εγγείων βελτιώσεων» του Μέτρου 4 του ΠΑΑ 2014-2020, ως ανειλημμένη Υποχρέωση του Μέτρου 125 Α1 του ΠΑΑ 2007-2013. Ο προϋπολογισμός της πράξης στο ΠΑΑ 2014-2020 ανέρχεται σε 22.809.552,20€, ενώ οι μέχρι σήμερα πληρωμές ανέρχονται σε 1.402.259,22€.

Με την υπ' αριθ. 194116/30-09-2024 (ΑΔΑ: ΨΠΠΔ465ΧΘΞ-ΛΟΞ) απόφαση του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών (ΥΠΥΜΕ) – Διεύθυνση Τεχνικών Έργων και Αγροτικών Υποδομών και, σύμφωνα με την υπ' αριθ. Α262/2020 Απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης, με την οποία αναγνωρίστηκε ότι η σύμβαση του κατασκευαστικού Υποέργου της πράξης διαλύθηκε αυτοδίκαια στις 10-11-2017, ορίστηκε επιτροπή παραλαβής της διαλυθείσας σύμβασης.

Με την υπ' αριθ. 89166/27-05-2025 (ΑΔΑ: ΕΟΡΩ465ΧΘΞ-Ρ6Ω) απόφαση της Διεύθυνσης Τεχνικών Έργων και Αγροτικών Υποδομών του ΥΠΥΜΕ, εγκρίθηκε το Πρωτόκολλο Παραλαβής του έργου «Κατασκευή φράγματος Νεστορίου και συνοδευτικών έργων Ν. Καστοριάς», αναδόχου Κ/Ξ «ΙΟΝΙΟΣ Α.Ε. – ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε.». Σύμφωνα με αυτή την απόφαση, η ολοκλήρωση του έργου θα πραγματοποιηθεί με εφαρμογή των διαδικασιών που προβλέπονται στο άρθρο 61, παράγραφος 13, του ν.3669/2008 (Α'116), προσκαλώντας

τον επόμενο κατά σειρά μειοδότη του διαγωνισμού και προτείνοντας να αναλάβει αυτός το υπολειπόμενο αντικείμενο εργασιών μέχρι την ολοκλήρωσή του, με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις και βάσει της προσφοράς που υπέβαλλε στον διαγωνισμό.

Προκειμένου να συνεχιστεί η υλοποίηση της πράξης, θα πρέπει, μετά την ολοκλήρωση της ανωτέρω διαδικασίας, να διενεργηθεί νέα διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης με ανάδοχο κατασκευής του έργου. Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, η ολοκλήρωση του έργου δεν είναι δυνατή στο πλαίσιο του ΠΑΑ 2014-2020, στο οποίο η καταληκτική ημερομηνία ολοκλήρωσης των πληρωμών είναι η 31^η/12/2025.

Ωστόσο, στο Στρατηγικό Σχέδιο Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023-2027 (ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027) περιλαμβάνεται η παρέμβαση Π3-73-1.1 «Έργα υποδομών εγγείων βελτιώσεων», στην οποία έχει εγκριθεί η Δράση 1: «Έργα ταμείωσης και αρδευτικών δικτύων για ανειλημμένα έργα υποδομών εγγείων βελτιώσεων του Π.Α.Α. 2014-2020». Στη δράση αυτή μπορεί να συμπεριληφθεί η εν λόγω πράξη, ως ανειλημμένη υποχρέωση, προκειμένου να συνεχίσει η υλοποίηση και ολοκλήρωσή της.

Μετά την έκδοση της Πρόσκλησης για την εν λόγω δράση στις 05-06-2025 από την ΕΥΕ ΑΕΤΠ του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ), τα αρμόδια Υπουργεία (ΥΠΑΑΤ, ΥΠΥΜΕ) αλλά και η Περιφέρεια δύνανται να προτείνουν τη χρηματοδότηση σχετικών έργων.

Όσον αφορά στο έργο με τίτλο «Αρδευτικό δίκτυο Γέρμα Ν. Καστοριάς», αυτό με την υπ' αριθ. 4700/2-7-2019 (ΑΔΑ: ΨΠ324653ΠΓ-Λ2Δ) Απόφαση της Ειδικής Υπηρεσίας Εφαρμογής του ΠΑΑ 2014-2020 (νυν ΕΥΕ ΑΕΤΠ), όπως ισχύει, εντάχθηκε στη δράση 4.3.1 «Υποδομές εγγείων βελτιώσεων» του Μέτρου 4 του ΠΑΑ 2014-2020. Το εν λόγω έργο έχει συμβασιοποιηθεί και κατασκευάζεται.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ:

1. Υπουργείο Εσωτερικών
Γραφείο κ. Υπουργού
2. Υπουργείο Υποδομών & Μεταφορών
Γραφείο κ. Υπουργού
3. Βουλευτή κ. Κυρ. Βελόπουλο

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

- Γραφείο Υπουργού
- Γραφεία Υφυπουργών
- Γραφείο Υπηρεσιακής Γραμματέως
- Υπηρεσία Συντονισμού